

Hilsen til Saemien Åålmege 10-årsjubileum, 21.-23. november 2025

Biskop Herborg Finnset

Gieres åålmege. Kjære alle sammen

Til lykke med 10årsjubileum som fast menighet. 2009 var det formelle oppstarts-året for Saemien Åålmege som prøveordning. Så hvis vi vil, kan vi ha ny bursdagsfest allerede i 2029 😊

Jeg har med hilsener fra biskop Tor Singsaas. Han var invitert hit, men det er også kirkejubileum i Vemundvik denne helga, - og han har vært så grei at han har stilt opp der. Han hilser, - og gratulerer!

Det har pågått et arbeid særlig for sørsamisk kirkeliv ei god stund. Bierna Bientie ble ansatt som prest for sørsamer i 1998, og fikk med seg et utvalg for sørsamisk kirkeliv. Så kom prøveordninga i 2009.

Vi kan vel si at biskop Tor stod fadder når Saemien Åålmege ble døpt og nå kan vi, slik som vi også ellers gjør, glede oss over de som vokser til, og er kommet i konfirmasjonsalderen.

For meg har det å bli kjent med Saemien Åålmege og med dere som utgjør denne menigheta og dette fellesskapet, virkelig vært en glede, og en av grunnene til å fortsette. De første møtene med den første valgte lederen, Sigfred Jåma, husker jeg så godt. Jeg ble møtt og ønska velkommen med varme. Takk for det !

Noen ganger kan vi komme til å *overse* ting, - eller ikke *innse* sammenhenger. Kunnskap kan fungere slik som *briller* gjør: de hjelper oss å se *mer og tydeligere*. I Nidaros bispedømme/ Trøndelag fylke er det innbyggere i alle kommuner som har gått til det skrittet at de **offisielt** har registrert seg som samisk. Hvor medlemmene i Saemien Åålmege bor, har jeg ikke like god oversikt over, men jeg vil tro det er ganske likt som manntallet. Fra det vi vet om mekanismene rundt synlighet og usynlighet, og hvor krevende det kan være å bli synlig – vet vi hva det har kosta å gjøre synlig det samiske nærværet er til stede i hele bispedømmet, og i hele det sørsamiske språkområdet.

Strategiplan for Samisk kirkeliv i Den norske kirke ble vedtatt av Kirkemøtet i 2011. På den første sida kan vi lese:

«Livskraftig og likeverdig – samisk kirkeliv i Den norske kirke. Et livskraftig og likeverdig samisk kirkeliv handler om samers og det samiske folkets deltakelse i kirken. **Skal denne deltakelsen bli reell, forutsetter det at samer gis mulighet til å delta i kirken**

ut fra sin egenart, og rom til å forme sitt eget kirkeliv innenfor Den norske kirke.

Dermed handler et livskraftig og likeverdig samisk kirkeliv samtidig om Den norske kirkes totale fellesskap – om vår felles evne til å være et flerkulturelt fellesskap der samisk kirkeliv inkluderes som en likeverdig og naturlig del. Visjonen om et livskraftig og likeverdig samisk kirkeliv handler derfor dypest sett om Den norske kirkes selvforståelse som kirke. Den norske kirke kan ikke være folkekirke i Norge uten å ha et livskraftig og likeverdig samisk kirkeliv i sin midte. «

Jeg har prøvd å navigere etter denne måten å se kirka på.

Hvor er vi nå?

I denne tiårsperioden har det skjedd store ting, språklig og kulturelt og innsikts-messig

Vi har fått mye skriftlig materiale: Salmebok, felles tekstbok for DnK og SK som også har fått følge av hele NT, Mijen gæhrkogærja og annen litteratur for barn, og vi har Daerpes dierije. Det betyr at kirka på norsk og svensk side sammen har bidratt til ei stor økning av det som nå finnes av litteratur på sørsamisk. HURRA – og halleluja! Nå finnes det sørsamiske nytestamenter i alle kirker i Nidaros.

Vi har fått det samiske alteret i domen.

Hva ønsker vi oss ?

«**Livskraftig og likeverdig**» - at det er *vanlig* at det samiske språket og de samiske kulturytringene og livsforståelse er selvsagt.

Sørsamisk kirkeliv er som alle avhengig av ansatte medarbeidere, - men må eies av flere.

Livskraftig og likeverdig.

Jeg er takknemlig for den måten dere som er ansatte og dere som er medlemmer i Saemien Ålmegetherie, bruker tid og oppmerksomhet på å drive opplysning og opplæring av de kirkelige kollegene rundt om.

Livskraftig og likeverdig- og jeg har lyst til å legge til «**selvsagt**».

Jeg ønsker meg at vi i årene fram mot 2030 kunne få til et synlig samisk nærvær i inventaret i kirkerommene i Nidaros.

Sannhet, forsoning og fred henger sammen:

En livskraftig menighet har mulighet også til selv å være en aktiv medspiller og initiativtaker til at disse tre ordene kan fylles med liv og mening. Hvordan kan vi sammen oppfylle noe av dette? Den store oppgaven nå er å få gode steder for aktivt arbeid med

forsoning, til å fortelle, til å lytte, og til å handle – for å si det på godt norsk – *to make things happen*. Dette må vi gjøre *sammen*. Vi må våge å *forsøke*, og Nidaros bispedømme vil backe opp, slik vi har muligheter til.

Drømmen min er salmesang og fadervår på flere språk sammen i gudstjenestene, at menighetene rundt om etterlyser sørsamisk språk i gudstjenester og kirkelige handlinger, at unge foreldre *forlanger* dåp på samisk. Tenk når vi kommer dit!

Den kristne troa og tradisjonen må alltid kles i våre ord og vår forståelse. Evangeliet, fortellinga om Guds nåde og kjærlighet, opptrer alltid i et språk og i en kulturell forståelse, som gjør at vi kan kjenne Gud og oss selv igjen.

Kristus, som slik vi leser i Johannesevangeliets første kapittel, tok bolig – eller som det står i grunnteksten – *slo opp teltet sitt* mellom oss. Mellom oss, der vi er, i det som er vårt.

Likeverdig, livskraftig, selvsagt.

Gratulerer til alle som er medlemmer i, og alle som er glad i Saemien Åålmege !